

§ 8**Stockholms stads program för stöd till anhöriga**

Yttrande till kommunstyrelsen

HÄ 2024/433

Beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning av ärendet

Stockholms stads program för stöd till anhöriga har under 2024 reviderats och förslag till nytt program för socialtjänstens verksamheter har tagits fram. Förvaltningen är positiv till det framtagna förslaget till programmet för stöd till anhöriga. Förvaltningen lämnar synpunkter på att stadsdelsnämndernas basutbud behöver kompletteras med stödsamtal för att inte riskera att urholka anhörigstödet.

Förslag till beslut

Sara Grolander (MP), Andrea Törnестam m.fl. (S), Maria Ljuslin (V), Runar Finnman (SD) och Inger Swahn (L) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag.

Johan Nilsson m.fl. (M) lade fram ett förslag och föreslog att nämnden skulle ställa sig bakom det.

Henrik Falk (C) lade fram ett förslag och föreslog att nämnden skulle ställa sig bakom det.

Ordföranden förklarade överläggningen avslutad.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen mot varandra och fann att nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

Reservation

Johan Nilsson m.fl. (M) reserverade sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

"1. Att delvis godkänna förslaget till beslut.

2. Att utreda och implementera en central, oberoende kanal för

anhöriga att framföra synpunkter och klagomål.

3. Att därutöver anföra följande.

Stockholms stads program för stöd till anhöriga har reviderats och förslag på nytt program har tagits fram. Nya anhöriggrupper har definierats såsom barn t.ex. vilket är bra, då dessa bör hanteras efter sina behov. Det framkommer att det finns fortsatta utmaningar med likvärdigheten i stadsdelsförvaltningarna. Samverkan är en framgångsfaktor.

Moderaterna har efterfrågat en central oberoende instans för anhöriga för att kunna få hjälp vid klagomål och för att stödja och lämna synpunkter. Detta då det är svårt för anhöriga att veta var man ska vända sig. Detta rimmar väl med vad Sweco skriver i sin utvärdering. Anhörigstödet har utvecklats men programmet saknar en sammanhållen strategi för uppföljning och utvärdering. Detta kan bidra till mer effektivare och likvärdiga stödinsatser i hela staden samt en kunskapsbank med förbättringsområden."

Reservation

Henrik Falk (C) reserverade sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

”1 Att delvis bifalla förvaltningens tjänsteutlåtande

2 Att Stockholms stads program för stöd till anhöriga kompletteras med vad som anförs nedan

3 Att därutöver anföra följande

Centerpartiet välkomnar revideringen av Stockholms stads program för stöd till anhöriga, ett viktigt program som vi tillsammans med våra allianskollegor tog fram under föregående mandatperiod.

Nästan var femte person i vuxen ålder – oftast en kvinna – vårdar, hjälper eller stödjer en närstående med hälsoproblem eller funktionsnedsättningar. Dessa vårdare är hjältar som ofta arbetar i det tysta, helt utan att få den uppskattning och det stöd de förtjänar. Att balansera ansvaret att vårda en anhörig med andra åtaganden såsom arbete, familj och personliga behov kan fånga vara en nästintill omöjlig uppgift. Som anhörig ställs man inför fysiska, psykiska och ekonomiska påfrestningar som kan ha en negativ inverkan på den egna hälsan och välbefinnandet.

Vi vill särskilt betona att det basutbud som föreslås i programmet är just ett basalt utbud som varje stadsdelsnämnd skall erbjuda. Det finns ingenting som hindrar från att erbjuda mer stöd därutöver,

samtidigt som det är av stor vikt att säkerställa jämlikhet över hela staden. Centerpartiet välkomnar lokalt engagemang i frågan om anhörigstöd men vill särskilt trycka på vikten av att goda exempel sprids över stadsdelsgränserna och kommer till gagn för fler.

Vi ställer oss positiv till att förvaltningen föreslår att de vägledande samtalen till anhöriga ska kompletteras med stödjande samtal. Precis som skrivs i tjänsteutlåtandet så skiljer sig vägledande samtal från stödjande, där det sistnämnda ger mer utrymme för att se, lyssna och bekräfta den anhöriga.

Det mesta talar för att äldreomsorgen, av demografiska skäl, kommer att bli hårt ansträngd framöver. Detta kommer i sin tur sätta extra press på anhöriga. Samtidigt vet vi att anhöriga till funktionsnedsatta redan idag tar ett särskilt stort ansvar. Det är därför av stor vikt att särskilt tydliggöra att anhöriga utgör en frivillig insats och att staden bör ha en generös hållning för avlastning och stöd till anhöriga."

Ersättaryttrande

Lolita Lovén Johnsen (KD) anmälde ett ersättaryttrande.

"Kristdemokraterna ser det som positivt att Stockholms stad väljer att utöka definitionen av anhöriga jämfört mot statens definition av anhöriga i den nationella anhörigstrategin från 2022 – som enbart gäller anhöriga kopplat till hälsosjukvården. Samhällets utmaningar har förändrats och eskalerats sedan den senaste strategin för anhörigstöd antogs av den dåvarande grönblå majoriteten. Framförallt gällande gängkriminalitet och antalet stockholmare som genom att vara anhörig drabbas av oro, dödligt våld och förluster av anhöriga. Socialtjänstens kompetens att möta denna grupp behöver stärkas och strategin behöver kompletteras med ett tydligare svar på hur anhöriga till personer i den gängkriminella miljön ska stöttas.

Vi kristdemokrater ser också ett behov av att stadens revidering av strategin för stöd till anhöriga ska syfta till att förenkla informationskanaler och kontaktvägar gentemot de som är anhöriga. Det ska vara lätt som anhörig i en utsatt position att få information och komma i kontakt med staden. Gärna genom 'Anhörig direkt' som en enklare variant av 'Äldre direkt'."

Handlingar i ärendet

- HÄ 2024/433-3 (Godkänd - R 1) Tjänsteutlåtande Stockholms stads program för stöd till anhöriga
- HÄ 2024/433-1 Remissbrev - Stockholms stads program för stöd till anhöriga

- HÄ 2024/433-1.1 Remissunderlag - Stockholms stads program för stöd till anhöriga (tjut)
- HÄ 2024/433-1.2 Bilaga 1 - Förslag till program för stöd till anhöriga
- HÄ 2024/433-1.3 Bilaga 2 - Stockholms stads program för stöd till anhöriga
- HÄ 2024/433-1.4 Bilaga 3 - Rapport Utvärdering av Stockholm stads anhörigprogram 2021-2024
- HÄ 2024/433-2 Pensionärsrådets synpunkter på Stockholms stads program för stöd till anhöriga

Signerat av

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Johan Georg, Nilsson	2024-10-01
Sara Margareta, Grolander	2024-09-30